

Postanowienie z dnia 22 października 1999 r.

I PZ 45/99

Niedopuszczalna jest kasacja, w której po stosownym wezwaniu przez sąd, oznaczono inne strony postępowania niż w zaskarżonym orzeczeniu (zaskarżenie nieistniejącego orzeczenia).

Przewodniczący: SSN Kazimierz Jaśkowski, Sędziowie SN: Józef Iwulski (sprawozdawca), Walerian Sanetra.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 22 października 1999 r. sprawy z powództwa Jacka B. przeciwko Janowi P. o ustalenie, na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 21 maja 1999 r. [...]

p o s t a n o w i ł:

o d d a l i ć zażalenie.

U z a s a d n i e n i e

Powód Jacek B. domagał się ustalenia, że informacje zebrane przez pozwanego Jana P., pełniącego funkcję Rzecznika Dyscyplinarnego Rektora Politechniki W. dla nauczycieli akademickich, zebrane przez niego w postępowaniu dyscyplinarnym prowadzonym przeciwko powodowi są nieprawdziwe, niepełne oraz zebrane w sposób sprzeczny z ustawą, a także nakazania pozwanemu usunięcia informacji nieprawdziwych, niepełnych oraz zebranych w sposób sprzeczny z ustawą. Właściwość Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy powód uzasadnił niematerialnym charakterem roszczenia oraz jego związkiem ze stosunkiem pracy.

Postanowieniem z dnia 15 września 1998 r. Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu uznał się niewłaściwym i sprawę przekazał Rektorowi Politechniki W. do rozpoznania. Zdaniem Sądu sprawa nie ma charakteru sprawy z zakresu prawa pracy należącej do właściwości tego Sądu (art. 476 KPC).

Postanowienie to zaskarżył powód zażaleniem, zarzucając naruszenie art. 45 ust. 1, art. 77 ust. 2 oraz art. 51 ust. 3 i 4 Konstytucji, a także art. 316 § 1 KPC.

Postanowieniem z dnia 15 lutego 1999 r. [...] Sąd Apelacyjny we Wrocławiu zmienił postanowienie Sądu Wojewódzkiego w ten sposób, że pozew odrzucił. Zdaniem Sądu Apelacyjnego zgłoszone przez powoda w pozwie żądania nie należą do kategorii spraw cywilnych wymienionych w art. 1 KPC, a konsekwencją tego jest niedopuszczalność drogi sądowej, co zgodnie z art. 199 § 1 pkt 1 KPC skutkuje odrzuceniu pozwu.

Powód złożył od tego postanowienia kasację, w której określił jako stronę pozwaną Politechnikę W. Wezwany do usunięcia braków formalnych kasacji przez wskazanie właściwej strony pozwanej, powód pismem z dnia 29 kwietnia 1999 r. określił jako pozwanego Rektora Politechniki W.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu postanowieniem z dnia 21 maja 1999 r. [...] odrzucił kasację. Sąd Apelacyjny uznał, że nie istnieje oznaczone kasacją postanowienie, od którego służyłby ten środek zaskarżenia. Nie ma bowiem tożsamości stron z postępowania przed Sądem Apelacyjnym oraz stron wskazywanych w kasacji. Dodatkowo Sąd zauważył, że przekształcenia podmiotowe stron przewidziane w art. 194-196 oraz 198 KPC są niedopuszczalne zarówno w postępowaniu apelacyjnym (art. 391 KPC), jak i w postępowaniu kasacyjnym (art. 393¹⁹ KPC).

Na postanowienie to powód złożył zażalenie. Zarzucił naruszenie art. 5 KPC, zgodnie z którym sąd ma obowiązek tłumaczyć sformułowane przez stronę żądanie według rzeczywistego jej zamiaru i rzeczywistego pojmowania tego żądania przez nią, jeżeli strona żądanie swoje sformułowała niepoprawnie albo jeżeli jest widoczne, czego strona właściwie żąda, chociażby literalne brzmienie żądania strony mogło być inaczej tłumaczone. Zdaniem powoda, w razie wątpliwości sąd ma obowiązek wyjaśnić, o co stronie chodzi i czego właściwie żąda, żeby strona poprawnie sformułowała swój wniosek wobec odpowiedniego przeciwnika procesowego. Według powoda z przebiegu procesu widoczna była jego wola pozwania właściwego podmiotu. W pozwie powód określił precyzyjnie siedzibę strony w sposób odpowiadający siedzibie osoby prawnej Politechniki W. reprezentowanej na zewnątrz przez rektora, a nie miejsce zamieszkania prywatnej osoby Jana Pytla. Pracodawcą powoda była Politechnika W. Nadto zdaniem powoda można mówić o naruszeniu art. 194 § 1 KPC, gdyż przepis ten ma zastosowanie wówczas, gdy powództwo zostało skierowane przeciwko innej osobie niż tej, która powinna być stroną pozwaną. Możliwości wnie-

sienia takiego wniosku powód został pozbawiony, gdyż Sąd pierwszej instancji rozpoznał sprawę na posiedzeniu niejawnym zanim sam pozwany zdążył wnieść odpowiedź na pozew.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja została odrzucona zaskarżonym postanowieniem jako niedopuszczalna, ponieważ wniesiono ją od nieistniejącego orzeczenia. Ocena w tym zakresie Sądu Apelacyjnego jest prawidłowa. Oznaczenie pozwanego należy do powoda, który jest obowiązany to uczynić w pozwie (art. 126 § 1 pkt 1 w związku z art. 187 § 1 KPC). Powód jednoznacznie określił osobę pozwanego Jana P. Wskazanie jako jego adresu siedziby Politechniki W. jest w tym zakresie bez znaczenia. Zarówno postanowienie Sądu Wojewódzkiego we Wrocławiu z dnia 15 września 1998 r., jak i postanowienie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 15 lutego 1999 r. zapadło w sprawie z powództwa Jacka B. przeciwko Janowi P. Tymczasem powód zaskarżył kasacją postanowienie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 15 lutego 1999 r. w sprawie z jego powództwa przeciwko Politechnice W. lub Rektorowi Politechniki W. Takie postanowienie nie zostało nigdy w tej sprawie wydane. Słusznie więc Sąd Apelacyjny potraktował kasację powoda jako złożoną od nieistniejącego orzeczenia, a więc niedopuszczalną i podlegającą odrzuceniu z mocy art. 393⁵ KPC. Zgodnie z art. 5 KPC sąd powinien udzielać stronom występującym w sprawie bez adwokata lub radcy prawnego potrzebnych wskazówek co do czynności procesowych oraz pouczać je o skutkach prawnych tych czynności i skutkach zaniedbań. Sąd pierwszej instancji przekazując sprawę innemu organowi, a więc przyjmując w istocie niedopuszczalność drogi sądowej, mógł orzec o tym na posiedzeniu niejawnym (art. 464 § 1 KPC), a więc nie musiał, a nawet nie mógł udzielić powodowi żadnych pouczeń. Żądanie powoda w zakresie oznaczenia pozwanego było nadto na tyle jednoznaczne, że nie zachodziła potrzeba przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego (art. 468 KPC). Dotyczy to odpowiednio wydania postanowienia z dnia 15 lutego 1999 r. przez Sąd Apelacyjny. Rację ma ten Sąd, gdy twierdzi, że przekształcenia podmiotowe powództwa są niedopuszczalne w postępowaniu apelacyjnym i kasacyjnym. Kwestia ta jednak nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Sąd Apelacyjny słusznie bowiem uznał, że kasacja od nieistniejącego (także w zakresie oznaczenia stron postępowania) orzeczenia jest niedopuszczalna i podlega odrzuce-

niu. Prowadzi to do oddalenia zażalenia (art. 393¹⁸ w związku z art. 385 i art. 297 § 1 KPC).

=====